

Delovni naslov raziskave:

Neverbalna komunikacija v izobraževalnem kontekstu: pogled izobraževalcev

Avtorica: mag. Marija Paladin, univ. dipl. pol.

marija.paladin@gmail.com

Vsebina

O NAMENU RAZISKAVE.....	2
KAJ JE BILO NAREJENEGA DO SEDAJ	2
NA KRATKO O PRVIH REZULTATIH.....	3
KAJ JE POTREBNO ŠE IZVESTI.....	4
NAMEN SREČANJA	4
KAKŠNO POV RATNO INFORMACIJO BI ŽELELA OD UDELEŽENCEV SREČANJA..	4
MOJI ČLANKI IN PRISPEVKI S PODROČJA NEVERBALNE KOMUNIKACIJE, NA KATERIH TEMELJI TUDI PRIČUJOČA RAZISKAVA:.....	5

O NAMENU RAZISKAVE

S preučevanjem neverbalnega/nebesednega dela komunikacije se ukvarjam nekaj let, od magistrskega študija dalje. Iz navedene teme sem magistrirala (Paladin 2010) ter izdala knjigo (Paladin 2011a). Prvotni poslovni kontekst preučevanja sem razširila na izobraževalni kontekst. S tematiko izobraževanja in usposabljanja se ukvarjam tako pri delu (kadrovske področje) kot tudi na interdisciplinarnem doktorskem študiju Statistika na UL.

Kot zaposlena na kadrovskem področju in kot izvajalka izobraževalnih seminarjev in delavnic namreč ugotavljam, da je neverbalni del komunikacije zelo pomemben. Hkrati to sovпада tudi z dosedanjimi ugotovitvami tujih raziskav na tem področju, ki ugotavljajo, da je neverbalna komunikacija zelo pomembna za vtis, ki ga oddaja predavatelj pri svojem delu, da vedenje predavatelja vpliva na to kakšno afiniteto bo imel slušatelj do same vsebine snovi ter celo, kako uspešno bo izobraževanje/usposabljanje.

Ker je slovenskem okolju mogoče zaznati pomanjkanje sistematičnega preučevanja pomena neverbalne komunikacije na področju izobraževanja, sem se po preučevanju pomena neverbalne komunikacije v poslovnem kontekstu usmerila na področje izobraževanja. Do sedaj je bila izvedena raziskava med odraslimi (udeleženci seminarjev) ter osnovnošolskimi učenci. Ravno tako je v izvajanju še ena raziskava s področja vzgoje in izobraževanja v soavtorstvu strokovnega delavca na navedenem področju. Tudi s pričujočo raziskavo, ki jo izvajam ob podpori Andragoškega centra želim zapolniti del vrzeli na tem raziskovalnem področju.

Načrt raziskave predvideva izvedbo dveh faz raziskave:

1. Zbiranje podatkov o pomenu neverbalne komunikacije v izobraževalnem kontekstu s pomočjo anketnega vprašalnika (že izvedena, rezultati bodo predstavljeni na srečanju).
2. Validacija rezultatov prve faze na podlagi zbiranja in analize povratne informacije o rezultatih analize prva faze raziskave.

Osnovni cilj raziskave je ugotoviti, kakšen pomen neverbalni/nebesedni komunikaciji pripisujejo odrasli v izobraževalnem kontekstu (s poudarkom na tistih, ki tudi sami izobražujejo).

Pomembna nadgradnja pričujoče raziskave, ki jo izvajam ob podpori Andragoškega centra v primerjavi z že objavljenimi pa je druga faza raziskave v kateri želim pridobiti komentarje rezultatov in na ta način preveriti veljavnosti rezultatov analize in same raziskave.

KAJ JE BILO NAREJENEGA DO SEDAJ

Prva faza raziskave, to je zbiranje podatkov o pomenu neverbalne komunikacije v izobraževalnem kontekstu s pomočjo anketnega vprašalnika, je bila že izvedena. In sicer s pomočjo anketnega vprašalnika, ki je bil oblikovan na podlagi več vprašalnikov uporabljanih v predhodnih raziskavah. Med njimi so: dve raziskavi o pomenu znakov neverbalne

komunikacije za prepričljivost posameznika med nosilci kadrovske funkcije (Paladin 2011b) in med splošno populacijo (Paladin 2010b) ter dve raziskavi o pomenu neverbalne komunikacije na izobraževalnem področju. In sicer v procesu izobraževanja odraslih (Paladin 2011c) ter izobraževanja osnovnošolcev (Paladin 2015).

Vprašalnik je obsegal dva sklopa. En sklop so sestavljala demografska vprašanja, drugi sklop pa vprašanja o pomenu neverbalne komunikacije v izobraževalnem kontekstu. Analizo podatkov smo izvedli s pomočjo programskega paketa SPSS 20.0. Pri tem smo uporabili opisne statistike (odstotki, povprečna vrednost idr.), Pearsonov koeficient korelacije in faktorsko analizo.

K sodelovanju v raziskavi so bili povabljeni člani baze kontaktov s katero razpolaga Andragoški center Slovenije, ki predstavljajo zelo zanimivo in pomembno skupino – posamezniki, ki izobražujejo druge, hkrati pa tudi sami občasno nastopajo v vlogi slušatelja. Vabilo je bilo poslano s strani Andragoškega centra. Sama, zaradi varovanja podatkov, nisem imela dostopa do baze.

Sodelovanju v raziskavi se je odzvalo 219 posameznikov. 21 moških in 182 žensk (na vprašanje o spolu so odgovorili 203 anketiranci). Povprečna starost anketiranih je bila 45,1 let. Povprečna delovna doba je znašala 19,8 let, delovna doba na področju izobraževanja pa 16,2 let.

NA KRATKO O PRVIH REZULTATIH

Prve analize so pokazale, da sodelujoči v raziskavi pripisujejo velik pomen neverbalni komunikaciji v izobraževalnem kontekstu.

Pri izjavah o pričakovanjih do predavatelja (o vtisu, ki ga mora dajati, urejenosti) so vse povprečne vrednosti nad 3,5, kar pomeni, glede na lestvico vrednosti možnih odgovorov, izrecno strinjanje.

Podobna višina povprečnih vrednosti je bila izračunana tudi v primeru izjav pri katerih so anketirani ocenjevali prisotnost posameznih dejavnikov neverbalne komunikacije v lastni komunikaciji.

Izkaže se, da so trije najpomembnejši dejavniki neverbalne komunikacije predavatelja, zaradi katerih slušatelji lažje sledijo snovi: samozavestno podajanje snovi, melodičen, ne monoton govor ter ohranjanje očesnega stika s slušatelji.

Analiza ravno tako pokaže nekatere statistično značilne razlike v pripisovanju pomena dejavnikom neverbalne komunikacije glede na spol, smer izobrazbe, prisotnost znakov NVC v lastni komunikaciji ter glede na siceršnja pričakovanja do predavatelja idr.

V Faktorski analizi se je izoblikovalo 6 faktorjev, ki zajemajo različna področja neverbalne komunikacije, glede na indikatorje, ki jih zajemajo, od poudarjanja pomena znakov na katere

predavatelj nima vpliva (starost, spol), kakovost govora, formalnost vtisa, nastopa in urejenosti predavatelja do pozornosti na znake, ki lahko zbudijo dvom v strokovnost predavatelja (negativen vpliv pomanjkanja samozavesti in prisotnost napetosti in živčnosti).

KAJ JE POTREBNO ŠE IZVESTI

Izvesti je potrebno še drugo fazo raziskave - Validacija rezultatov prve faze na podlagi zbiranja in analize povratne informacije o rezultatih analize prve faze raziskave.

Način izvedbe:

- Zbiranje povratnih informacij udeležencev srečanja skozi diskusijo na srečanju in morebitne pisne komentarje.
- Pridobitev povratnih informacij s strani članov baze kontaktov Andragoškega centra, ki so bili tudi v prvi fazi raziskave glavna ciljna skupina. Izvedba bi potekala na enak način kot v prvi fazi raziskave (v izpolnjevanje bi jim bil poslan krajši vprašalnik).

NAMEN SREČANJA

Na srečanju bi tako predstavila ključne rezultate raziskave iz do sedaj razpoložljivih podatkov. Hkrati bi bil pomemben del srečanja komentiranje predstavljenih rezultatov. Kar bo izhodišče za oblikovanje nabora vprašanj, ki bi jih (v kolikor se boste strinjali) poslali vaši bazi kontaktov, ki je bila ciljna skupina tudi za prvo fazo raziskave.

KAKŠNO POV RATNO INFORMACIJO BI ŽELELA OD UDELEŽENCEV SREČANJA

Na srečanju bom izpostavila rezultate, ki se mi zdijo še posebej zanimivi in vas spodbudila k komentiranju. Npr. Izkaže se, da anketiranci pozitivneje kot anketiranke ocenjujejo manj formalen pristop predavatelja in pomen zmernosti pri uporabi okrasja (nakit, ličila, dišave). Kakaj menite, da je temu tako?

Hkrati bo dobrodošlo, da komentirate tudi druge rezultate, saj bo vaša povratna informacija kriterij za to, kaj naj vključim v vprašalnik, ki bo posredovan anketirancem. Ni namreč nujno, da so najpomembnejše ugotovitve tiste, za katere sama menim da je tako. Vi, kot dolgoletni akterji na področju izobraževanja odraslih, imate lahko popolnoma drugačno izhodišče in pogled na pomen rezultatov.

MOJI ČLANKI IN PRISPEVKI S PODROČJA NEVERBALNE KOMUNIKACIJE, NA KATERIH TEMELJI TUDI PRIČUJOČA RAZISKAVA:

- Paladin, Marija. 2010. „Dejavniki neverbalne komunikacije v povezavi s prepričljivostjo posameznika“. *Management* 5 (3): 261–77.
- Paladin, Marija. 2010b. *Neverbalna komunikacija in prepričljivost posameznika: (poslovni aspekti)*. Koper: Fakulteta za management Koper.
- Paladin, Marija. 2011a. *Neverbalna komunikacija: dopolniti besede in biti prepričljiv*. Nova Gorica: Educa.
- Paladin, Marija. 2011b. „Nonverbal Communication and Persuasiveness in the Business Context“. MIC 2011: Managing Sustainability? Proceedings of the 12th International Conference, Portorož, 23–26 November 2011 [Selected Papers]. University of Primorska, Faculty of Management Koper. <http://econpapers.repec.org/bookchap/mgtmicp11/131-154.htm>.
- Paladin, Marija. 2011c. „Vpliv neverbalne (ne)aktivnosti na prepričljivost: neverbalna komunikacija kot dejavnik izobraževalnega procesa“. *HRM: strokovna revija za ravnanje z ljudmi pri delu* 9 (39): 80–83.
- Paladin, Marija. 2015. „Neverbalna komunikacija v izobraževalnem kontekstu skozi oči učencev“. *Pedagoška obzorja* 30 (2): 75–90.